№ 49 Czwartek dnia 1 Kwietnia 1920 r. Rok V.

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:
Miesięcznie . . . . . . 9 m. — f
Z odnoszeniem do domu . 11 m. — f
Na prowincji z przesyłką pocztową:
Miesięcznie . . . . 11 m. — f

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.
Redakcja otwarta od 11 do 12. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po pol.
Rękopisów niezastrzeżonych Redakcja nie zwraca

Numer pojedyńczy 90 fenigów.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnerta, ulica Skaryszewska № 16.

Ceny dla zagranicy 100 proc. drożej.

Cena ogłoszeń za wiersz petitowy:	
Przed tekstem	m 3 f. 50
W tekście	m. 4 f. 50
„ „ nekrologi	m. 1 f. 50
Po tekście na III str.	m. 1 f. 50
Na IV str.	m 2 f —
Układ tabelaryczny na IV str.	m. 3 f. —
Drobne za wyraz	m. — f. 40

Ogłoszenia do „Głosu Radomskiego“ pochodzące wprost od firm i biur ogłoszeniowych w Warszawie załatwia wyłącznie Centralna Administracja Ogłoszeń Polskiej Prasy Prowincjonalnej Warszawa ul. Zgoda № 1.

Srodek niezawodny.

Gwarancją dla pieniądza papierowego jest przedewszystkiem srebro i złoto. Łamie sobie głowę Ministerjum Skarbu i ludzie myślący o dobrobycie Polski, jaką drogą możnaby dojść do posiadania przedewszystkiem złoto, bo o srebro łatwiej było zawsze. Rząd nasz, chcąc zdobyć kruszce szlachetne wyznaczył na nie ceny względnie wysokie, a nawet zaczął stosować rekwizycję w kantorach, bankach i instytucjach finansowych, która w krótkim czasie została odwołana. A wielka szkoda! Aczkolwiek krok ten nie przyniósł wielkich korzyści realnych dla Państwa, jednakowoż coś niecoś dla Skarbu Polskiego wpłynęło.

Nasi najserdeczniejsi z „mniejszości narodowej“ natychmiast ceny na złoto i srebro podnieśli, skupując monety złote i srebrne, wywozili je z kraju do „raju bolszewickiego“ i do prusaków. Udało się coś z tego złapać, ale to kropla w morzu!

Sądzę, że i na tę chorobę jest również lekarstwo. Skarb nasz ma możność zebrać złoto i srebro, pobierając od rzeczy zbytku, sprowadzonych do kraju, opłaty cłowe w złocie lub srebrze (co już zdaje się było poruszone w Sejmie), a następnie wprowadzając w wojsku świadectwa „wykupne“ od służby wojskowej. Wobec tego, że patrjoci z „mniejszości narodowej“ nie są z wielu względów pożądani w armii naszej i niezależnie od tego starają się wszelkimi sposobami uchylić od służby wojskowej, poświęcając często bezowocnie duże nawet sumy i zadając sobie kalectwo, z chęcią zapłacą oni ustanowioną sumę (ale koniecznie złotem lub w najgorszym razie srebrem), aby nie służyć Polsce.

W ten sposób Skarb Państwa stale będzie miał złoto, które z pewnością będzie do nas sprowadzane z zagranicy, a nie wywożone tam, jak to obecnie ma miejsce, waleczna zaś armia nasza pozbędzie się żywiołów niepożądanych, często nawet wrogich, będących w porozumieniu z nieprzyjacielem i działających na naszą niekorzyść! O ile mi się zdaje, to nasi „dobrodzieje“, paskarze i innego gatunku obywatele z przyjemnością opłacą wyznaczoną przez Rząd sumę, zasilać będą nasz Skarb i oczyszczą armję od niepożądanych szumowin.

Jest to środek niezawodny. W swoim czasie Rosjanie wypuścili tak zwane „świadectwa rekruckie“, pobierając początkowo 300 rub. w srebrze lub złocie, potem 600 rub., 1200 rub. i 3000 rub. W końcu za świadectwa takie płacono ceny bajońskie, dochodzące do 30000 rub. płatnikami byli ci „z mniejszości“.

Mar.

INTERPELACJA.

Posła Stanisława Gumowskiego i kolegów z Klubu Narodowego Zjednoczenia Ludowego do Pana Ministra Robót Publicznych w sprawie niewydawania drzewa na odbudowanie zagród zniszczonych przez działania wojenne.

W roku 1915 w powiecie Radomskim były zbudowane okopy rosyjskie i austrjackie, ciągnące się przez cały powiat pasem z północy na południe i tam od 15 maja do 22 lipca odbywały się działania wojenne i w całym tym pasie wszystkie wsie zostały spalone lub rozebrane.

Lasy rządowe są oddalone o 40 kilometrów, z powodu braku sił pociągowych ludność nie może po złej drodze zwozić drzewa; w tym względzie Pan Minister Rolnictwa wydał rozporządzenie o zajęciu (Monitor Polski z dn. 23 września 1919 r. Nr. 214).

W powiecie Radomskim 75 proc. masy drzewnej ciąć zaległych i bieżących we wszystkich lasach prywatnych jednak ludność z lasów prywatnych dotychczas drzewa nie otrzymała.

Podpisani przeto zapytują Pana Ministra 1) Czy wiadomo jest P. Ministrowi z jakich powodów powiatowe biuro odbudowy pow. Radomskiego dotąd nie wydało drzewa na odbudowę z lasów? 2) I co zamierza uczynić, aby ludności mieszkającej w norach jaknajprędzej przyjść z pomocą przez wydanie natychmiastowe drzewa z lasów prywatnych?.

Warszawa dnia 26-3 1920 r.

Wiadomości polityczne.

Kierownik wydziału prasowego min. spraw zagranicznych p. Stanisław Gutowski wskutek listu p. Józefa Puzyny, demaskującego stronniczość w oświetlaniu spraw polskich wobec zagranicy ze szkodą dla interesu państwowego—zgłosił swą dymisję, której do tej chwili jeszcze nie rozstrzygnięto.

— —

Przybyła do Warszawy komisja żydowska z Ameryki, która ma zorganizować wyjazd rodzin emigrantów żydowskich do Ameryki. Zajmie się ona wysłaniem 37.000 rodzin, tj. około 98.000 żydów, tyle bowiem zgłosiło się na wyjazd.

— —

„Daily Mail“ podaje z Essen, iż na wiecach ludowych w krajach Nadreńskich w porozumieniu z dowódcami wojskowymi postanowiono wybrać radę najwyższą Czerwonej Republiki. To samo źródło podaje, iż oddziały belgijskie rozszerzyły teren okupacji aż do przedmieść Duisburga i Ruhrortu, przerwały ruch pociągów żywnościowych przeznaczonych dla spartakusowców, oraz rozbroiły oddziały czerwone, które wkroczyły na terytorjum neutralne.

— —

Z Cieszyna nadchodzą wiadomości, dowodzące, że międzysojusznicza komisja plebiscytowa na Śląsku Cieszyńskim wszelkimi sposobami stara się uniemożliwić Polakom wszelką akcję na swoją korzyść. Natomiast tolerowaną jest akcja Czechów, do tego nawet stopnia, że szpiegowie czescy zupełnie jawnie działają w Cieszynie i przy pomocy patroli koalicyjnych dokonywują nieustannie aresztowań wśród Polaków.

Walka z bolszewizmem. Przystępując do rozszerzenia swej działalności i pragnąc zadosyć uczynić licznym zgłoszeniom, Sekretarjat Zjazdu p. n. Zabezpieczenia społeczeństwa od bolszewizmu przekształca się na Towarzystwo p. n. Ligi Antybolszewickiej, do której wstępować mogą w charakterze członków nie tylko instytucje społeczne (jak dotąd), lecz i osoby pojedyncze.

Tekst statutu Ligi Antybolszewickiej jest do przejrzenia w biurze Sekretarjatu, mieszczącem się przy ul. Mazowieckiej 11 m. 31, tel. 124 42.

Osoby pragnące przez zapisanie się na członków Ligi Antybolszewickiej przyczynić się do zwalczenia niebezpieczeństwa, grożącego nam wszystkim ruiną gospodarczą i katastrofą narodową, zechcą zgłaszać kandydatury swoje w biurze Sekretarjatu.

Biuro jest czynne codziennie, prócz niedziel i świąt. w godz. 10—2 i 4—7

Wiadomości kościelne.

Ostatni tydzień Wielkiego Postu nazywa się Tygodniem Wielkim, albo Świętym, dlatego, że obchodzimy w nim pamiątkę największych i najświętszych tajemnic, jakich dokonał Pan Jezus dla odkupienia naszego.

W niedzielę przed Wielkanocą odbył Chrystus Pan uroczysty wjazd do Jerozolimy i nauczał przez następne dnie w świątyni. Na pamiątkę tego uroczystego wjazdu do Jerozolimy odbywa się w tym dniu poświęcenie gałązek palmowych i uroczysta procesja. W Polsce zwie się Niedziela Palmowa — Niedzielą Kwietnią, a niekiedy Wierzbną, z powodu kwitnącej w tym czasie wierzby, której gałązki służą nam zamiast nieznanych u nas palm i drzew oliwnych.

Procesja odbywa się z palmami w ręku ponieważ w ten sposób witały rzesze ludu żydowskiego Chrystusa wjeżdżającego do Jerozolimy. W powrocie procesji, przed wejściem do kościoła, krucyfer uderza krzyżem w drzwi zamknięte trzy razy na znak, że niebo przez grzech Adama było zamknięte i że dopiero Chrystus przez śmierć swoja nam je otworzył.

Podczas Sumy odczytuje kapłan przy ołtarzu „pasję", t. j. historję Męki Chrystusa Pana, podług opisu św. Mateusza. Poucza nas tem Kościół, że tylko przez cierpienie dochodzi się do tryumfu. Cały ten tydzień poświęcony jest rozważaniu Męki Pańskiej, tylko *Wielki Czwartek,* prócz tego, poświęcony rozważaniu ustanowienia Najświętszego Sakramentu. Przed ustanowieniem Sakramentu Ołtarza umył Chrystus nogi Apostołom, ucząc pokory i poniżenia. Rozwiązywanie rzemieni u obuwia, umywanie nóg namaszczanie olejkami, praktykowane na Wschodzie, gdy przyjmowano dostojnego gościa, było czynnością służących. Pan Jezus przed Wieczerzą Ostatnią, uczynił to Apostołom, jak słusznie powiedziano o Nim, że się „uniżył do nóg, aby przemówić do serca". Spożywszy wraz z uczniami baranka Wielkanocnego, wieczorem, udał się Chrystus na górę Oliwną, gdzie się modlił i, w trwodze śmiertelnej, pocił krwawym potem.

To też słusznie wyraża się św. Ambroży: „na Górze Oliwnej przyjął Pan Jezus na siebie nasz smutek, by dać nam Swą radość". W kościołach odzywają się na „Gloria" wszystkie dzwony, kapłani przyjmują Komunję świętą i udzielają Ją uroczyście ludowi na pamiątkę ustanowienia Najśw. Sakramentu, a przytem, w każdym z kościołów, jedna tylko odprawia się uroczysta Msza święta w kolorze białym i krzyż ołtarzowy, podczas niej, okryty jest białą zasłoną.

W Rzymie Papież sam umywa w dniu tym nogi 12 kapłanom, a datuje się to od czasów Grzegorza Wielkiego (590—604). Biskupi i niektórzy panujący umywają nogi 12 starcom. Jest to piękny objaw naśladowania pokory Pana Jezusa. Dla dopełnienia ceremonji kościelnych dnia tego należy dodać, że w Wielki Czwartek, po Mszy św., przenosi się Najśw. Sakrament z głównego ołtarza do bocznej kaplicy, by uzmysłowić chód Chrystusa Pana na Górę Oliwną. Obnażenie ołtarzy i umilknienie dzwonów po „Glorja" — jest znakiem smutku nad Męką Zbawiciela. Obnażenie Ołtarzy oznacza obnażenie z szat Chrystusa, umilkają dzwony, ponieważ i usta Chrystusa Pana zamilkły. Zamiast dzwonów kołacą drewniane grzechotki, uzmysławiające nam wołanie Żydów: „Ukrzyżuj Go, ukrzyżuj!". W kościołach katedralnych odbywa się w W. Czwartek prócz tego święcenie Olejów. Nasuwa to myśl, że Chrystus ustanowił przy Ostatniej Wieczerzy także i te Sakramenta, przy których używa się namaszczenia Olejem świętym, t. j. Ostatnie namaszczenie, Bierzmowanie, święcenia kapłańskie.

Wielki Piątek jest pamiątką śmierci Pana Jezusa na krzyżu. Sławny astronom Secchi (umarł w 1878 r.), czując nadchodzącą śmierć, kazał znieść się z łóżka i położyć na ziemi, mówiąc, że nie jest godzien umierać na łóżku, gdy Zbawiciel jego umarł na krzyżu. Ceremonje kościelne w W. Piątek są rzewne. Żałoba dosięga szczytu. Ołtarze wszystkie są ogołocone, nie słychać głosu dzwonka, kapłani w czarnych szatach rzucają się na twarz u stóp Ołtarza, modli się kapłan za wszystkich ludzi, za Żydów także i za pogan, bo Chrystus umarł za wszystkich ludzi. W Wielki Piątek nie odprawia nikt, nawet Papież Mszy świętej. W Wielki Piątek spełniła się sama Ofiara, a Msza św. jest tylko ponowieniem ofiary krzyżowej. Nabożeństwo W. Piątkowe niema cech ofiary, bo nie odbywa się w niem konsekracja. W Wielki Piątek wszyscy powinni odprawić sobie t. zw. „Drogę krzyżową" z książeczki w domu lub w kościele idąc od stacji do stacji rozwieszonych kolejno, zaczynając od prawej strony Wielkiego Ołtarza. Droga ta przedśmiertelna Chrystusa Pana wynosiła około 1300 kroków.

W piątek wieczorem zdjęto Ciało Zbawiciela z krzyża i złożono je w grobie skalnym, będącym własnością Józefa z Arymatei. W Sobotę Wielkanocną, w dniu najuroczystszym u Żydów, spoczywał Chrystus Pan — w grobie.

W Wielką Sobotę więc odbywa się wszędzie w kościołach święcenie ognia, krzesanego z krzemienia (symbol Zbawiciela zmartwychwstałego z kamiennego grobu). Święcenie to odbywa się przed kościołem i od tego ognia zapala się świecę trójramienną, a także i „wieczną lampę", płonącą dniem i nocą przed Najśw. Sakramentem.

Święci się także Paschał, czyli świecę wielkanocną, przypominającą swemi zagłębieniami i gwoździami rany Zbawiciela Święci się dalej wodę chrzcielną, przypominającą uroczysty obrzęd chrztu katechumenów z pierwszych wieków chrześcijaństwa.

Wskazanem jest, aby, przy święceniu wody w W. Sobotę, choć raz do roku, każdy odnowił przyrzeczenie na chrzcie Bogu dane.

Pierwotnie nie odprawiano w W. Sobotę rano Mszy świętej, aby wierni mieli na pamięci spoczynek Chrystusa w grobie. Uroczysta Suma odprawianą była dopiero w północ Wielkanocną, lecz później kościół przeniósł to nocne nabożeństwo na Sobotę przedpołudniem. To też, w wielu kościołach, Rezurekcję (czyli wielką procesję trzykrotną Zmartwychwstania) obchodzi się już w Sobotę wieczorem.

Rezurekcja jest dla chrześcijan wyznaniem wiary w zmartwychwstanie Chrystusa Pana i w nasze zmartwychwstanie w dzień ostateczny.

Nabożeństwa w kościołach Radomskich będą się odprawiały w następującym porządku:

Kościół Farny. „Ciemne jutrznie" w W. Środę, W. Czwartek i W. Piątek o 5-ej popoł. W W. Czwartek nabożeństwo uroczyste o 10 rano, w W. Piątek o 9 rano, a „Pasja" o 6 wieczór z kazaniem, w W. Sobotę o 8 rano. W W. Niedzielę Rezurekcja o 5 rano, Msza św. 9 rano, Suma o 11 rano. Nieszpory odtąd zawsze już o 4 popołudniu. W W. Poniedziałek: Prymarja o 6 rano (i już o tej godzinie stale), Wotywa o 9, Suma o 11.

Kościół Marjacki. W. Czwartek — Msza św. uroczysta o 10 rano, W. Piątek nabożeństwo o 9 rano, a popoł. „Gorzkie żale" — o 4 i pół, a o 5 kazanie dla wojska. W. Sobota — Msza św. rano o 8-ej. W. Niedziela — Rezurekcja o 6 rano z kazaniem i Msza św., a przytem Msza św. o 10 i Suma o 11 z kazaniem. W W. Poniedziałek — o 9 rano Msza św. z kazaniem dla wojska — o 10 Wotywa, o 11 Suma, o 4 Nieszpory w obydwa dni.

Kościół po Bernardyński. „Ciemne jutrznie" w Środę, Czwartek i Piątek — o 5 popoł W. Czwartek — nabożeństwo uroczyste o 10 rano, W. Piątek i w W. Sobotę o 9 rano. Rezurekcja jak za lat dawnych o 10 wieczór z uroczystą trzykrotną procesją na cmentarzu po-Bernardyńskim. W W. Niedzielę: Wotywy o 9, 10 i o 11 Suma z kazaniem. W W. Poniedziałek w tychże samych godzinach Msze św. i Suma o 11 z kazaniem, a Nieszpory w obydwa dni świąteczne o 4 popołudniu.

Ks. Seweryn Bielski.

= **Od Administracji.** Z powodu ogromnego podrożenia papieru jesteśmy zmuszeni podnieść cenę inseratów i ekspedycji pisma. Szczegóły na pierwszej stronie.

= **Potrzebny** zaraz pokój oddzielny z umeblowaniem dla inteligentnej kobiety. Łaskawe oferty prosimy składać w redakcji naszego pisma.

KRONIKA.

Kalendarzyk. *Dziś:* Balbiny P. *Jutro:* Teodory M.

Wschód słońca o godzinie 5.40. Zach. 6 o godzinie 6 30.

Radom, 31 marca.

Z miasta i okolicy.

= **Repertuar przedstawień świątecznych.** Zespół artystów i amatorów z inicjatywy i pod kierownictwem Dyrekcji Teatru Polskiego Pol. Mac. Szkol. odegra w sali gmachu popijarskiego (wejście od frontu) na Starym Rynku dwie sztuki: W niedzielę 4 kwietnia „Radców Pana Radcy", komedję w 3 aktach Michała Bałuckiego. Początek o godz. 7-mej wieczorem. W poniedziałek i wtorek 5 i 6 bm. „Koziołki", krotochwilę w 3 aktach Hirszberga i Kratza. Początek o godz. 7-mej wieczorem.

Praca nad oświeżeniem sali i odbudową sceny postępuje szybko. W zespole biorą udział wybitni artyści: pp. Gumowska, Nowina, Górnicki. Reżyseruje redaktor Biega. Szczegóły w programach.

= **Dar Narodowy dla J. Piłsudskiego** Z okazji imienin Komendanta, żołnierze i oficerowie I-ej Dywizji Legjonów zebrali przeszło dwieście tysięcy marek 203.138,60 f. oraz rb. 250.10; 25 karb. 11 mk. niem. 10 f. 31·2 ob ost, które przekazane zostały do Kasy Głównej Komitetu Daru Narodowego.

= **Oszust.** Dla uzupełnienia tego, co było podane w № 43 „Głosu Radomskiego" o oszuście, który się podaje za kleryka lub księdza i wyzyskuje innych, dodaję od siebie, iż oszust ten nazywa się Marysiak (imienia nie pamiętam). Pochodzi on z parafji Stromiec. Na twarzy dziobaty. Najwięcej włóczy się w Radomskiem i Opoczyńskiem, a gdzie się da, dopuszcza się tez i kradzieży. Najczęściej podaje się za kleryka z seminarjum kieleckiego. Tymczasem władza seminaryjna odpowiedziała, że takiego nie było i niema w ich zakładzie.

= **Ostrożnie z naftą.** W poniedziałek 29 bm. wieczorem w domu przy ul. Lubelskiej nr. 60 wybuchł w jednem z pomniejszych mieszkań pożar. Chłopiec rozpalając ogień—dolał nafty do pieca. Nastąpił wybuch nafty w bańce i niebawem pożar roszerzył się na całą kuchnię. Zalewanie ognia wodą sytuację pogorszyło.

Dopiero dzięki wmieszaniu się p. Mikołaja Piechoty, który zabrał się do gaszenia ognia ze znajomością rzeczy, zdołano go zlokalizować i opanować. P. Piechota poniósł przytem duże straty (ok. 2.000 marek), gdyż do ugaszenia ognia użył swojej garderoby.

= **Z Kroniki żałobnej** W dniu 26 bm. zmarł w Strzałkowie, przeżywszy lat 70 ś. p. Andrzej Descours de Tournay, znany w szerokich kołach towarzyskich ziemi radomskiej b. właściciel dóbr Kowala i Chronówek.—Zwłoki złożone zostały w grobie rodzinnym w Kowali w dn. 29 b. m.

= **Oparkanienie parku Kościuszki** szczególnie od strony ul. Marjackiej niszczeje. Magistrat powinien bezzwłocznie przystąpić do zabezpieczenia tego oparkanienia od zniszczenia, gdyż z każdym dniem stan pogarsza się. Zaniedbanie tego obowiązku byłoby karygodne, gdyż naraziłoby miasto na znaczne straty w razie całkowitego zniszczenia tego kosztownego parkanu. Tłomaczenie, że pokostu brak, nie może być uwzględnione, gdyż są inne środki techniczne, które zastąpią pokost.

= **Dezerterzy.** Aresztowano popisowego Antoniego Gawlińskiego, zamieszkałego we wsi Branica gm. Białobrzegi i odesłano go do Komendy Placu.

Aresztowano dezertera 3 p. p. Legjonów Prokopa Franciszka, zam. we wsi Kierzków gm. Zakrzew, którego odesłano do Komendy Placu w Radomiu.

= **Kradzieże.** Onegdaj przeprowadzono rewizję u Antoniego Tokarskiego, mieszkańca wsi Młynek Janiszewski, gm. Radom, u którego znaleziono karabin i lufę karabinową. Broń skonfiskowano i wraz z aresztowanym Tokarskim odesłano do Starostwa Radomskiego.

Ze spichrza majątku Corekiew gm. Zakrzew, należącego do Stanisława Wietrzykowskiego, skradziono 4 worki pszenicy. Sprawców kradzieży: Feliksa Rogaczewskiego, Stanisława Dzieniusa, Stanisława Borkowskiego, żołnierzy 2 p. a. p., oraz Józefa Tomczyka z Cerekwi aresztowano. Pszenicę odnaleziono, Tomczyka odstawiono do sędziego śledczego pow. Radomskiego.

Ze strychu przy ul. Skaryszewskiej nr. 25, zapomocą otworzenia drzwi podrobionym kluczem lub wytrychem, nieznani sprawcy skradli 62 sztuk bielizny, wartości 10.000 marek, należącej do Kaliksta Zowall. Śledztwo prowadzi się.

Anna Warnejuszowa, właścicielka głównej trafiki tytuniowej przy ul. Lubelskiej 40, zameldowała policji o kradzieży popełnianej systematycznie w jej sklepie i braku towarów na sumę 22,500 marek. Sprawczynie kradzieży: Marję Szwedzińską i Wiktorję Lisowską, ekspedjentki w sklepie, aresztowano. Przyznały się one do kradzieży. Odesłano je do sędziego śledczego I go rewiru m. Radomia.

Przy ul. Marjackiej 4, zapomocą otworzenia drzwi podrobionym kluczem lub wytrychem, nieznani sprawcy dostali się na górę i skradli 7 firanek, 2 kapy i 3 sztuki bielizny, wartości 4000 marek, należące do Icka Grüna. Śledztwo w toku.

Z obory, należącej do Marji Piechurskiej, zam. we wsi Zalesice, nieznani sprawcy skradli krowę, wartości 4000 marek Dochodzenie prowadzi się.

Józefowi Jarząbkowi, zam. we wsi Jastrzębia, gm. Kozłów, nieznani sprawcy skradli ze stajni konie, wartości 6000 rubli. Śledztwo w toku.

Aresztowano Wincentego Zawiszę, zam. we wsi Wielka Ruda, który dnia 12 lipca z. r. popełnił wraz z Lubińskim Stanisławem kradzież skór z fabryki Gutman na Starem Mieście 7. Aresztowanego odstawiono do sędziego śledczego II rewiru m Radomia.

Józefowi Pyszczakowi, zamieszkałemu we wsi Gołębiów Wójtostwo, gm. Radom, skradziono jałówkę, wartości 1500 rubli. Sprawcę kradzieży Józefa Kasprzaka i Adama Zawadzkiego aresztowano, mięso ze skradzionej krowy odnaleziono i zwrócono właścicielowi za pokwitowaniem. Aresztowanych odesłano do sędziego śledczego pow. Radomskiego.

Kradzież antychloru, należącego do Icka Brykmana, popełniona dnia 17/III br. została częściowo wykrytą. Aresztowano Froima Migdala, który kupił 78 funtów antychloru od Lejzora Cyngisera, zam. przy ul. Spacerowej 16. Ten ostatni również został aresztowany i obu odesłano wraz z zabranym antychlorem do sędziego śledczego II-ego rewiru m. Radomia.

Przy ul. Marjackiej 11, ze strychu skradziono 8 sztuk bielizny, wartości 2000 marek, należącej do Eugenjusza-Józefa Descours. Śledztwo w toku.

Przy ul. Długiej 26, przy pomocy oderwania desek ze ściany, przegradzającej strych frontowy od oficyny, skradziono bieliznę i garderobę, wartości 7.000 marek, należącą do Antoniego Solarza. Śledztwo w toku.

Z Polski i ze świata.

= **Szkoła Ogrodniczo Pszelnicza** w Nieszawie przyjmuje uczniów od dnia 8 kwietnia r. b. na warunkach następujących 1) ukończenie 14 lat, 2) świadectwo lekarskie, 3) świadectwo szkoły elementarnej, lub odpowiednie kwalifikacje, 4) świadectwo moralności od wiarogodnej osoby, lub urzędu gminnego. Kurs dwuletni, opłata za naukę 100 marek rocznie, bursa 200 mk. miesięcznie. Ukończeni uczniowie po odbyciu odpowiedniej praktyki, będą mogli zajmować stanowisko pomocników instruktorów ogrodniczych, pomocników ogrodniczych w zakładach handlowych, oraz samodzielnie prowadzić i zakładać włościańskie gospodarstwa ogrodnicze. Przy szkole prowadzone są warsztaty stolarskie i koszykarskie, uczniowie będą wykonywać pod kierunkiem fachowców roboty stolarskie i koszykarskie również dział przetwornictwa z owoców i warzyw będzie w rozkładzie zajęć praktycznych uwzględniony. Podania należy nadsyłać pod adresem Szkoły Ogrodniczo-Pszczelniczej w Nieszawie.

Kierownik Szkoły *K. Gołębiowski.*

Od Administracji

Sprostowanie W numerze 48 Głosu Radomskiego wydrukowano mylnie: Na święcone dla żoł. Parafja Kuczki kor. 238, zamiast Parafja Skaryszew kor. 238.

Komunikat sztabu polskiego.

Front wschodni.

Na Polesiu i Wołyniu, poza walkami artylerji, znaczniejszych działań bojowych nie było. Na Podolu przeprowadził nieprzyjaciel szereg ataków, uderzając szczególnie silnie na odcinek Daszkowice, Osłanowo i Stury. Ataki zostały zwycięsko odparte, a oddziały nasze w odpowiedzi wykonały udane wypady na wschód od Daszkowic i wschód od Kałusza nad Dniestrem rozbijając znaczniejsze siły nieprzyjacielskie.

Umizgi bolszewickie.

WARSZAWA, (PAT). W dniu dzisiejszym, 30 marca, nadszedł na imię ministra spraw zagranicznych p. Stanisława Patka radio telegram od komisarza rosyjskiego do spraw zagranicznych Cziczerina. W radjotelegramie tym Cziczerin zawiadamia, że rząd republiki rosyjskiej sowietów przyjmuje z zadowoleniem do wiadomości oświadczenie rządu polskiego do gotowości wszczęcia rokowań pokojowych w dniu 10 kwietnia, upatrując w tym rękojmę ustalenia sąsiedzkiej przyjaźni między obu krajami. Jednocześnie rząd rosyjski sowietów proponuje zawarcie zawieszenia broni na całym froncie polsko-rosyjskim, a pozatem wyraża chęć, żeby spotkanie delegacji polskiej i rosyjskiej odbyło się na gruncie neutralnym, zaznaczając, że którekolwiek z miast estońskich odpowiadałoby najlepiej celowi. W końcu rząd sowietów wyraża przekonanie, że warunki powyższe wpłynęłyby pomyślnie na rezultat rokowań pokojowych.

Przewrót w Niemczech.

BERLIN, (PAT). Przywódcy trzech stronnictw większości zgłosili wniosek o wyrażenie votum ufności nowemu gabinetowi, Wniosek ten podpisało 315 posłów.

BERLIN, (PAT). Na posiedzeniu zgromadzenia narodowego kanclerz Rzeszy oświadczył, że współdziałanie gospodarcze z Francją jest bezwarunkowo wskazane. Pertraktujemy z koalicją, abyśmy w razie potrzeby mogli wysłać do zagrożonych okolic trochę więcej wojska. Francja chce się na to zgodzić, jeżeli wzamian za to będzie mogła obsadzić Frankfurt, Darmstadt i inne miejscowości. Na to się jednak rząd nie zgodzi. Następnie zajął się kanclerz winą stronnictw prawicowych w zamachu. Anarchiści lewicowi muszą być taksamo traktowani jak anarchiści z prawicy. Nie może nas straszyć bolszewizm, my bolszewizm zwalczamy. Po mowie kanclerza nastąpiła dyskusja. Niezawisły socjalista Henke oświadczył, że niezawiśli socjaliści nie mają zaufania do rządu i jego energji w zwalczaniu reakcji. Poseł Lewien oświadczył, że socjaliści większości mają do rządu zupełne zaufanie.

PARYŻ, (PAT). Z Berlina donoszą, że oddziały bawarskie i brandeburskie wycofane są z okręgu Ruhr. „Temps" podaje, że oddział niemieckich wojsk rządowych w sile 10 tysięcy wkroczył do pasa neutralnego w zagłębiu Ruhr.

BERLIN, (PAT). Prace zgromadzenia narodowego będą ukończone do 25 kwietnia; w końcu maja będą wybory.

BERLIN, (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu zgromadzenia narodowego oświadczył kanclerz Rzeszy, że rząd francuzki odstąpił od swego pierwotnego stanowiska i zgodził się na to, aby Niemcy na czas 2 do 3 tygodni wysłały większy kontyngent wojskowy do pasa neutralnego, aby przywrócić tam stosunki normalne.

Nowy komendant.

PARYŻ, (PAT), Dowódca 92 brygady piechoty pułk. Bourgeois mianowany komendantem oddziałów sprzymierzonych w Cieszynie.

Doniesienia ukraińskie.

PARYŻ, (PAT). Ukraińskie biuro prasy donosi, iż oddziały ukraińskie pod dowództwem gen. Pawlenki zajęły Odesę, Humań i Znamienkę.

Krętactwa niemieckie.

PARYŻ, (PAT). Niemiecki Charge d'Afferes zawiadomił Milleranda, iż Niemcy zobowiązują się nie powiększać załogi w okręgu Ruhr inaczej jak za zgodą Francji.

Radomska Dyrekcja Kolei Państwowych

podaje do wiadomości, że od dnia 6 kwietnia r. b. otwarty będzie nowy semestr Kursów Ruchu, celem przygotowania kandydatów na stanowiska urzędników ruchu.

Warunki przyjęcia: wiek—skończonych lat 20, wykształcenie 4 klasy szkoły średniej lub równoważnik: pozatem brak ułomności fizycznych.

Nauka i pomoce naukowe bezpłatne. Podania przyjmuje do dnia 10.IV r. b. (pokój Nr. 40). 4360—8

Kierownictwo Kursów.

Komitet Nadzorczy Towarzystwa Kredytowego w Radomiu.

W wykonaniu § 73 Ustawy Towarzystwa zawiadamia, że w dniu 21 kwietnia r. b. o godz. 4 po poł. odbędzie się w lokalu Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego zwyczajne zebranie reprezentantów Towarzystwa z następującym porządkiem obrad:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Dyrekcji wraz z bilansem za 1919 r. oraz sprawozdania komitetu nadzorczego;

2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie etatu dochodów i wydatków na rok 1920;

3) Wybór 3 członków komitetu nadzorczego, 1 Dyrektora i 1 kandydata Dyrektora;

4. Rozpatrzenie wniosków członków Towarzysta

Zebranie pełnomocników będzie uważane za pełnomocne bez względu na ilość zgromadzonych pełnomocników. 4357—1

Ogłoszenie.

Zarząd Okręgowy Dóbr Państwowych w Radomiu podaje do wiadomości, że o godz. 12 w południe dnia 9 kwietnia r. b. odbędzie się przetarg zapomocą ofert zamkniętych na wydzierżawienie pozyskania żywicy w drzewostanach sosnowych, przeznaczonych do cięć 2 lat najbliższych na terenach poszczególnych Nadleśnictw Okręgu Radomskiego na przeciąg czasu od zawarcia umowy do 1 października r. b.

1. Oferty winny być w kopertach zalakowanych z napisem adresu ofertanta;
2. Cena proponowana winna być określona w kwocie 1 klg. pozyskanej żywicy.
3. Wadium przetargu, ofertant składa w wysokości 1.000 marek przed upływem terminu składania ofert.
4. Zarząd Okręgowy zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru ofert bez względu na wysokość ceny ofiarowanej.

Warunki i projekt umowy oraz wykaz terenów są do przejrzenia w Zarządzie Głównym Dóbr Państwowych w Warszawie i Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Radomiu 4361—1

Radom 22 marca 1920

w z. Naczelnika Zarządu
E. Mickiewicz.

Starostwo Radomskie.
L. 1105 II / 3

Obwieszczenie.

Na zasadzie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Spraw Wojskowych (Dz. Urzędowy Rz. Polskiej Nr. 13 poz. 72) w przedmiocie powołania do osobistych świadczeń wojennych lekarzy, lokarek, rygorozantów i rygorozantek, studentów i studentek medycyny tudzież osób posiadających wyszkolenie sanitarne, wzywam osoby:

a) które uzyskały dyplom lekarski na uniwersytetach krajowych lub zagranicznych bez względu na to, czy złożyły przepisane rozp. M. W. R. O. P. z dnia 20.VI 1919 r., Dz. P. P. Nr. 57, poz. 34, egzamin uzupełniający, czy nie;

b) które ukończyły conajmniej 6 semestrów medycyny na uniwersytetach krajowych lub zagranicznych;

c) które posiadają wyszkolenie sanitarne (felczerzy, dezynfektorzy, sanitarjusze, pielęgniarze i t. d.),

aby się stawiły do biura Starostwa (pokój Nr. 11) w dniu 30 marca r. b. celem dokonania imiennego spisu osób, podlegających powołaniu do osobistych świadczeń wojennych.

Przyczem wymienione wyżej osoby winny się wykazać dokumentami, stwierdzającymi posiadanie kwalifikacji, przewidzianych w punktach a, b, c.

Po myśli art. 5 powołanego rozporządzenia, osoby uchylające się od obowiązków nałożonych tem rozporządzeniem, będą karane w myśl art. 20 ustawy z dnia 25.III 1919 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 67, poz. 401. 4355-1

Starosta.

KOMUNIKAT

Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych

w sprawie nabywania koksu przez rolników i kowali wiejskich.

Sprawa wprowadzenia gruntownych zmian w zaopatrywaniu kuźni wiejskich w węgiel kowalski od dłuższego już czasu była jedną z najpilniejszych trosk Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Wobec ciężkich obecnych warunków gospodarczych Polski, wywołanych nierównomierną produkcją węgla w kopalniach oraz brakiem środków przewozowych, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych w celu umożliwienia ludności wiejskiej nabywania koksu poczyniło następujące zarządzenia:

1) W porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu uruchomiono w każdym powiecie jedną składnicę koksu i węgla kowalskiego.

2) Koks, w razie braku koksu, węgiel kowalski kierowany będzie do tych składnic na zlecenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu za pośrednictwem instytucji finansujących dostawę tych artykułów.

3) Sfinansowanie strony handlowej tej sprawy powierzono Centrali Spółdzielczych stowarzyszeń rolniczo handlowych (Tamka 1) i Kooperacji Rolnej (Kopernika 30).

4) Wymienione poniżej powiatowe filje wspomnianych instytucji oraz utworzone poprzednio przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu składnice koksu upełnomocnione zostały do wydania koksu lub węgla kowalskiego na zasadzie przedstawionych przez odbiorców odpowiednich świadectw przemysłowych po 100 kg. miesięcznie na każde ognisko. Wydawanie większych ilości koksu wobec tego braku obecnie jest niemożliwe. Jednocześnie jednak Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych podejmuje usilne starania w celu zwiększenia norm koksu kowalskiego, pragnąc w ten sposób stworzyć możliwie normalne warunki pracy kuźni wiejskich.

Po potrzebne do odbioru koksu świadectwa przemysłowe rolnicy i kowale wiejscy zgłaszać się winni w odnośnych urzędach Starostwa.

WYKAZ

składnic koksu i węgla kowalskiego.

I. Składnice koksu i węgla kowalskiego utworzone przez Wydział Rzemiosł i Drobnego Przemysłu Ministerstwa przemysłu i Handlu dla potrzeb rzemiosł, drobnego przemysłu oraz kowali wiejskich.

1. Chmilnik — Ziemiański Dom Handlowy „Rola".
2. Ciechanów — Związek rzemieślników chrześcjan.
3. Częstochowa — Stowarzyszenie rzemieślniczo-przemysłowe (Aleja 9).
4. Garwolin — Syndykat rolniczy warszawski.
5. Grójec — „ „ „
6. Kalisz — Związek rzemieślników chrześcjan (Piekarska 7).
7. Kielce — Stowarzyszenie rzemieślników chrześcjan.
8. Kutno — Resursa Rzemieślnicza.
9. Lublin — Okręgowe T wo Rzemieślnicze (Krak.-Przedm. 31).
10. Łęczyca — Łęczycki Związek Rzem. Chrześcjan.
11. Łomża — Tow. Rozwoju Przem. Rol. i Handlu Sekcja Rzem.
12. Łowicz — Stowarzyszenie robotników chrześcjan.
13. Łódź — Towarzystwo Resursa Rzemieślnicza (Kilińskiego 117).
14. Miechów — Związek Polski Handlowo-Przemysłowy.
15. Mińsk-Mazowiecki — Syndykat Rolniczy Warszawski.
16. Mława — Stowarzyszenie Rolnicze.
17. Ostrowiec — Stowarzyszenie Rzemieślnicze.
18. Pabjanice — Rada Rzemieślnicza.
19. Piotrków — Stowarzyszenie Robotnicze „Dom Ludowy (Bykowska).
20. Przasnysz — Związek Rzemieślników Chrześcjan.
21. Pułtusk — Polski Związek Zawodowy Przem. Żelaznego.
22. Noworadomsk — Stowarzyszenie Rzemieślniczo-Przemysłowe.
23. Radom — Rerursa Rzemieślnicza (Górki-Lubelskie 15).
24. Siedlce — Okręgowe Towarzystwo Rzemieślnicze (Szkolna 4).
25. Sieradz — Resursa Rzemieślnicza (Ogrodowa).
26. Suwałki — T-wo Handlowo-Rolnicze „Przyszłość".
27. Turek — Związek Rzemieślników Chrześcjan.
28. Warszawa— „ „ „ (Miodowa 12).
29. Włocławek — T-wo Rzemieślników i Przem. Polsk. (St. Rynek 18).
30. Żyrardów — Stowarzyszenie Spożywcze „Trzeźwość".
31. Zduńska-Wola — Okręgowe T-wo Rzemieślnicze.
32. Szydłowiec — Zgromadzenie kowali i ślusarzy.

II. Składnice koksu i węgla kowalskiego utworzone za pośrednictwem Centrali Współdzielczych Stowarzyszeń Rolniczo-Handlowych wyłącznie dla potrzeb kuźni wiejskich i folwarcznych.

1. Białystok — Stowarzyszenie rolniczo-handlowe.
2. Grajewo — Stowarzyszenie rolniczo-handlowe.
3. Ostrów — Stowarzyszenie rolniczo handlowe.
4. Ostrołęka — Stowarzyszenie rolniczo-handlowe.
5. Skierniewice — Kółko Rolnicze.
6. Sokółka — Stowarzyszenie rolniczo-handlowe.
7. Włodawa Stowarzyszenie rolniczo handlowe.
8. Wysokie-Mazowieckie — Stowarzyszenie rolniczo handlowe.
9. Zawiercie — Stowarzyszenie rolniczo handlowe.

III. Składnice koksu i węgla kowalskiego utworzone za pośrednictwem Kooperacji Rolnej wyłącznie dla potrzeb kuźni wiejskich i folwarcznych.

1. Biłgoraj — Oddział Handlowy przy Lubelskiem Tow. Rolniczem.
2. Brzeziny — Oddział Łódzkiego Stowarzyszenia Roln. handlowego.
3. Chełm — Oddział Handlowy Lubelskiego Tow. Rolniczego.
4. Grodzisk — Oddział Syndykatu Rolniczego Warszawskiego.
5. Hrubieszów — Udziałowe Stowarzyszenie Rolników.
6. Janów — Oddział Handlowy Lubelskiego Tow. Rolniczego.
7. Jędrzejów — Oddział Handlowy Kieleckiego Tow. Rolniczego.
8. Biała Podlaska — Hurtownia Podlaska.
9. Koło — Syndykat Rolniczy Warszawski. (Oddział w Kole(.
10. Kozienice — Spółka Rolna Radomska.
11. Końskie „ „ „
12. Konin — Oddział Handlowy Kaliskiego Tow. Rolniczego.
13. Krasnystaw — Oddział Handlowy Lubelskiego Tow. Rolniczego.
14. Lipno — Oddział Syndykatu Rolniczego Warszawskiego.
15. Lubartów — Oddział Handlowy Lubelskiego Tow. Rolniczego.
16. Łask — Łódzkie Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe.
17. Łuków — Towarzystwo Rolnicze Ziemi Siedleckiej.
18. Maków — Oddział Syndykatu Rolniczego Warszawskiego.
19. Nieszawa — „ „ „ „
20. Spółka Rolna Radomska w Opatowie.
21. Opoczno — Spółka Rolna Radomska w Opocznie.
22. Płock — Płockie Stowarzyszenie Rolnicze.
23. Puławy — Oddział Handlowy Lubelskiego Towarzystwa Rolniczego.
24. Radzymin — Oddział Syndykatu Rolniczego Warszawskiego.
25. Radzyń — Oddział Towarzystwa Rolniczego ziemi Siedleckiej.
26. Rawa — Stowarzyszenie rolniczo-handlowe w Rawie.
27. Rypin — Rypińskie stowarzyszenie rolnicze.
28. Sochaczew — Oddział Syndykatu Rolniczego Warszawskiego.
29. Sierpc — Oddział Płockiego Stowarzyszenia Rolniczego.
30. Sokołów — Oddział Towarzystwa Rolniczego ziemi Lubelskiej.
31. Sandomierz — Spółka Rolna Radomska.
32. Włoszczowa — Oddział Handlowy Kieleckiego Towarzystwa Rolniczego.
33. Wierzbnik — Spółka Rolna Radomska. 4356—1
34. Zamość — Oddział Handlowy Lubelskiego Towarzystwa Rolniczego.

Redaktor: Wojciech Bieg a. Druk „J. K. Trzebiński" — Radom. Wydawnictwo Gazety: „Głos Radomski".